

Голові РНБО

п. О. Данілову

Міністру з питань стратегічних галузей промисловості України

п. О. Уруському

Заступнику Міністра

п. В. Неміловському

генеральному Директору Концерну Укроборонпром

п. Ю. Гусєву

Голові Наглядової Ради УОП, Першому віце-президенту НАНУ

п. В. Горбуліну

Народним депутатам України

п. Д. Арахамії, М. Безуглій, С. Рахманіну

Шановні панове,

Я хотів би звернути вашу увагу на назрілу необхідність створення в Україні Агентства з розвитку оборонних технологій (згідно указу президента і рішення Ради РНБО від 18.02.20) для проведення науково-технічних досліджень і виготовлення сучасної продукції у військовій сфері. Формування цього Агентства є логічним продовженням ідеї міністерства стратегічної промисловості. Мета міністерства Стратегічної промисловості - координувати і проводити політику по розвитку ВПК, Міністерства Оборони – проводити політику в сфері розвитку обороноздатності, а хто повинен координувати та розвивати науково-технічні ідеї і розробки для того, щоб Україна знову почала випускати сучасне озброєння і військову техніку? Бо в більшості того, що зараз випускає УОП і приватні компанії, що задіяні у військовій темі, є дуже мало сучасної науки і технології.

На жаль, ми фактично стали заручниками декількох одночасних процесів протягом останніх 25 років:

- Повної геронтократії, бюрократизації, і цільового знищення наукового потенціалу розвитку української науки в сфері ВПК (в тому числі і нашими союзниками з США та Європи, з метою зменшення ризиків розвитку та розповсюдження сучасного ядерного і ракетного озброєння, що розроблялось на території України за часів СРСР).
- Розриву співробітництва ВПК з Росією з одночасним саботажем і бажанням перетягнути основні цікаві розробки в Росію:
- Воронкою чорної діри відсутності підтримки ВПК зі сторони держави, коли підприємства ВПК більше думали про виживання а не про продажі та розвиток НДКР.
- Відсутності розуміння НЕОБХІДНОСТІ проведення швидких досліджень в різних сферах науки і технологій, об'єднаних необхідністю отримання результату у вигляді технологічного взірця. Тобто по частинах є багато ідей, але немає результату, тому що відсутній замовник кінцевого результату.
- Знищення інтелекту Української армії, і як результат, відсутність розуміння необхідності у військах, наукових колах, державних компаніях перспективних розробок в науці та технології, які знаходяться на технологічній та науковій околиці, де невідомий результат досліджень. Відсутність стратегічного аналізу застосування новітніх розробок призвело до серйозного відставання у військовій сфері (безпілотники – приклад минулих 15 років, Штучний Інтелект – приклад сьогодення).

- Корупціогенності і страху загубити обличчя і тим більше наказати винних за безкінечні ДКР (наприклад проект Оболонь).

Не ми перші зіткнулись з проблемою інвестування перспективних розробок у військовій сфері. Фонд Стратегічних досліджень(ФСД) має стати тим інструментом, який є у США в вигляді DARPA, а в Росії – Фонду перспективних досліджень(2012). Цей інструмент використовується для проведення найбільш потрібних досліджень в сфері ВПК і стратегічного розвитку країни за допомогою конкурсного інвестування. Чому власне потрібне Агенство? Бо НДКР в ВПК дуже погано фондується стандартними інноваційними фондами, котрі бояться давати гроші в проекти подвійного призначення. З іншої сторони, розвідка інших країн та спеціальні фонди роблять все, щоб припинити, переманити або викрасти будь-які цікаві проекти у сфері ВПК. Таким чином Україна вже втратила більшість напрацювань останніх 60 років, як наприклад у сфері антенних решіток та СВЧ технологій, «проданих» Китаю (а таких прикладів є дуже багато, ви їх знаєте краще за мене).

За останні шість років, я побачив, що Революція Гідності та війна з Росією підняла не тільки рух Волонтерів, які стали допомагати Українській Армії в її найтяжчі часи, але й почали створюватись новітні взірці озброєння у сферах, що могли дозволити собі волонтери з точки зору обмеженості фінансування: малі та середні БПЛА, снайперське обладнання, високоточну оптику, акустичні системи, програмне забезпечення. Волонтери почали закривати ті сфери, які український ВПК просто не міг тягнути через тотальне технологічне відставання і точкові розробки (наприклад решітки на БТР). Чому ж в результаті ми маємо всього декілька прикладів успішного формування сучасних військових компаній з подібного волонтерського руху (4 компанії БПЛА, оптика – Арчер, напевно ще щось)? Відповідь – відсутність достатнього фінансування для перетворення перспективних взірців в реальний результат та бюрократизованість процесу постановки на озброєння, коли для цього потрібно 4-5 років співпраці з армією.

Власне тому нам потрібно створити АГЕНТСТВО, наповнивши його наступним функціоналом:

- Інвестування перспективних розробок на конкурсній основі з гарантуванням авторських прав або за державною чи сумісною власністю.
- Передача всіх ДКР з МінОборони в Агентство. Не має МОУ займатися невласливими функціями, тим більше наповненими корупційною складовою. МОУ має бути тільки замовником і вже приймати на озброєння або в роботу готові розробки;
- Науково-технічна рада для визначення перспективних досліджень і відбору переможців відкритих та закритих конкурсів.
- Створенням «військового інкубатору» для початкового фінансування ідей з яких за 5-10 років може вийти повноцінні компанії, в яких Держава через фонд буде мати частку власності.
- Програмні менеджери відповідної кваліфікації, які ведуть групи проектів з заданої тематики.
- Формування трендів і фінансування «чистої науки» для розвитку подвійних технологій – штучний інтелект, лазери, антени тощо.
- Передача великому бізнесу результатів роботи, допомога з постановкою на озброєння, через взаємодію з Міністерством з питань Стратегічного Розвитку та Міністерства Оборони.
- Питання захисту авторських прав на винаходи і взірці техніки.

Організаційно Агенство має бути підпорядкованим Міністерству з питань Стратегічного Розвитку. Управління повинні очолювати Керівник Агентства і Науково-технічна рада Агентства (що вибирається не на постійній основі з залученням найкращих кадрів з державного і приватного бізнесу, Наукових

Установ). Також, в найкоротші терміни потрібно створити необхідне законодавство для роботи Агенства, особливо врахувавши досвід державних інноваційних фондів, які фінансують приватні компанії за частку власності.

З повагою

О. Скрипник

Я. Маркевич

Народні депутати України 8 скликання